

ชื่อนวัตกรรม การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ จากนิทานอีสป ด้วยเทคนิคคำถาม 5W1H ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ผู้จัดทำ นางโสภภาพิมพ์ สุวรรณเพ็ชร

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

ระยะเวลาในการพัฒนานวัตกรรม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567

ที่มาและความสำคัญของนวัตกรรม

การอ่านมีความจำเป็นอย่างยิ่งในสังคมปัจจุบัน เพราะการอ่านช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์ ความรู้และความคิด บุคคลที่มีสมรรถนะการอ่านอย่างแท้จริง ย่อมสามารถนำประสบการณ์ ความรู้ และความคิดไปใช้ประโยชน์ทั้งแก่ตนเองและสังคมได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังเป็นปัจจัยสำคัญต่อการเรียน การประกอบอาชีพในอนาคต ทำให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในโลกปัจจุบัน และอนาคตได้อย่างรู้เท่าทัน สามารถพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ

การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญต่อการเรียนการสอนทุกวิชา ถ้าผู้เรียนมีปัญหาในเรื่องทักษะการอ่าน ย่อมส่งผลเกี่ยวเนื่องถึงผลการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ ด้วย จึงเป็นภาระงานสำคัญของครูที่จะต้องวางรากฐานให้ความรู้ ความเข้าใจและฝึกทักษะ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านให้กับผู้เรียนต่อไป

จากประสบการณ์สอนวิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนบ้านน้ำคำแดง (มนต์ชัยเวทย์วิวรรณ) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 พบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่ขาดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เห็นได้จากการสอนอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมเรื่องต่างๆ ในหนังสือเรียนภาษาไทย เมื่ออ่านจบผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถตอบคำถามได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ทำให้ไม่เข้าใจในเนื้อหาเรื่องที่เรียน ผู้เรียนบางคนอ่านได้ แต่ไม่รู้เรื่อง เพราะไม่เข้าใจเรื่องราว ไม่สามารถจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ ทำให้การอ่านขาดประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผลการประเมินการอ่านรู้เรื่อง อยู่ในระดับปรับปรุง อีกด้วย

ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญเป็นหัวใจพื้นฐานของการอ่าน ที่จะทำให้เกิดสมรรถนะด้านการอ่านสำหรับการเรียนในระดับชั้นที่สูงขึ้น รวมไปถึงการเตรียมความพร้อมสำหรับผู้เรียนในการประเมินต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในด้านการอ่านต่อไป ดังนั้น เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถทางการอ่าน และให้การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลายที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน โดยครูทำหน้าที่อำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียน จึงมีความสนใจนำแบบฝึกทักษะมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เนื่องจากแบบฝึกทักษะเป็นเครื่องมือที่ช่วยพัฒนาทักษะการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม มีความหลากหลาย พัฒนาทักษะกระบวนการคิด กระบวนการเรียนรู้ สามารถนำผู้เรียนสู่การสรุปความคิดรวบยอด และหลักการสำคัญของสาระการเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนฝึกฝนหรือปฏิบัติด้วยตนเอง เรียงลำดับจากง่ายไปยาก แบบฝึกทักษะจึงเป็นวิธีการที่สำคัญอีกวิธีการหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาการอ่านให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

นิทานอีสปเป็นนิทานที่มีโครงเรื่องไม่ซับซ้อน มีตัวละครเป็นสัตว์ ซึ่งนอกจากจะมีเรื่องราวสนุกสนานแล้ว ยังมีคติสอนใจ สอดแทรกคติธรรมในการดำรงชีวิตได้ดี ซึ่งเหมาะกับการนำมาเป็นสื่อการสอนที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ให้อ่านจึกคิดในขณะที่อ่านและได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินอีกด้วย นิทานอีสปเป็นนิทานคติธรรมโบราณที่แพร่หลายทั่วโลก ผู้คนชื่นชอบเพราะความสนุกสนาน แต่ความ

สนุกสนานของนิทานเป็นเพียงกลวิธีที่ฉลาดแยบยลของผู้เล่าเท่านั้น แทนที่แท้จริง คือข้อคิดเตือนใจที่ต้องการให้ผู้ฟังได้ยึดถือไว้ปฏิบัติ เพื่อดำรงชีวิตอยู่ในสังคมด้วยสันติสุข การใช้สื่อนิทานอีสป เพื่อแก้ปัญหาการขาดความน่าสนใจของบทอ่านจับใจความ เพราะมีภาพสวยๆ และตัวละครจากสัตว์ต่างๆ ตรงกับความชอบและความสนใจของผู้เรียน เป็นการขจัดภาวะความน่าเบื่อในขณะอ่านได้เป็นอย่างดี และสามารถพัฒนาด้านการอ่านของผู้เรียนได้

เทคนิค 5W1H เป็นทฤษฎีที่มีความสอดคล้องกับการสอนอ่านจับใจความสำคัญ ซึ่งเป็นทักษะเบื้องต้นของการอ่านหนังสือและเป็นหัวใจของการอ่าน เพราะถ้าจับใจความสำคัญไม่ได้ ก็ย่อมไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน ผู้อ่านต้องอ่านเรื่องที่จะจับใจความตั้งแต่ต้นจนจบ เพื่อทำความเข้าใจและได้ภาพรวมของเนื้อหาของเรื่องที่อ่านอย่างคร่าวๆ โดยในขณะอ่านควรตั้งคำถามและพิจารณาว่าผู้เขียนกำลังสื่อเรื่องอะไร ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำไม และอย่างไร เทคนิค 5W1H ประกอบด้วย What (อะไร) ปัญหาหรือสาเหตุที่เกิดขึ้น Where (ที่ไหน) สถานที่หรือตำแหน่งที่เกิดเหตุ When (เมื่อไร) เวลาที่เหตุการณ์นั้นได้เกิดขึ้นหรือจะเกิดขึ้น Why (ทำไม) สาเหตุหรือมูลเหตุที่ทำให้เกิดขึ้น Who (ใคร) บุคคลสำคัญเป็นตัวประกอบหรือผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะได้รับผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบ How (อย่างไร) รายละเอียดของสิ่งที่เกิดขึ้นแล้ว หรือกำลังจะเกิดขึ้นว่ามีความเป็นไปได้ลักษณะใด

จากความสำคัญและเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ข้าพเจ้าจึงพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ จากนิทานอีสป ด้วยเทคนิคคำถาม 5W1H

วัตถุประสงค์และเป้าหมายของนวัตกรรม

จุดประสงค์

1. เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ จากนิทานอีสป ด้วยเทคนิคคำถาม 5W1H

เป้าหมายเชิงปริมาณ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ร้อยละ 70 ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ จากนิทานอีสป ด้วยเทคนิคคำถาม 5W1H

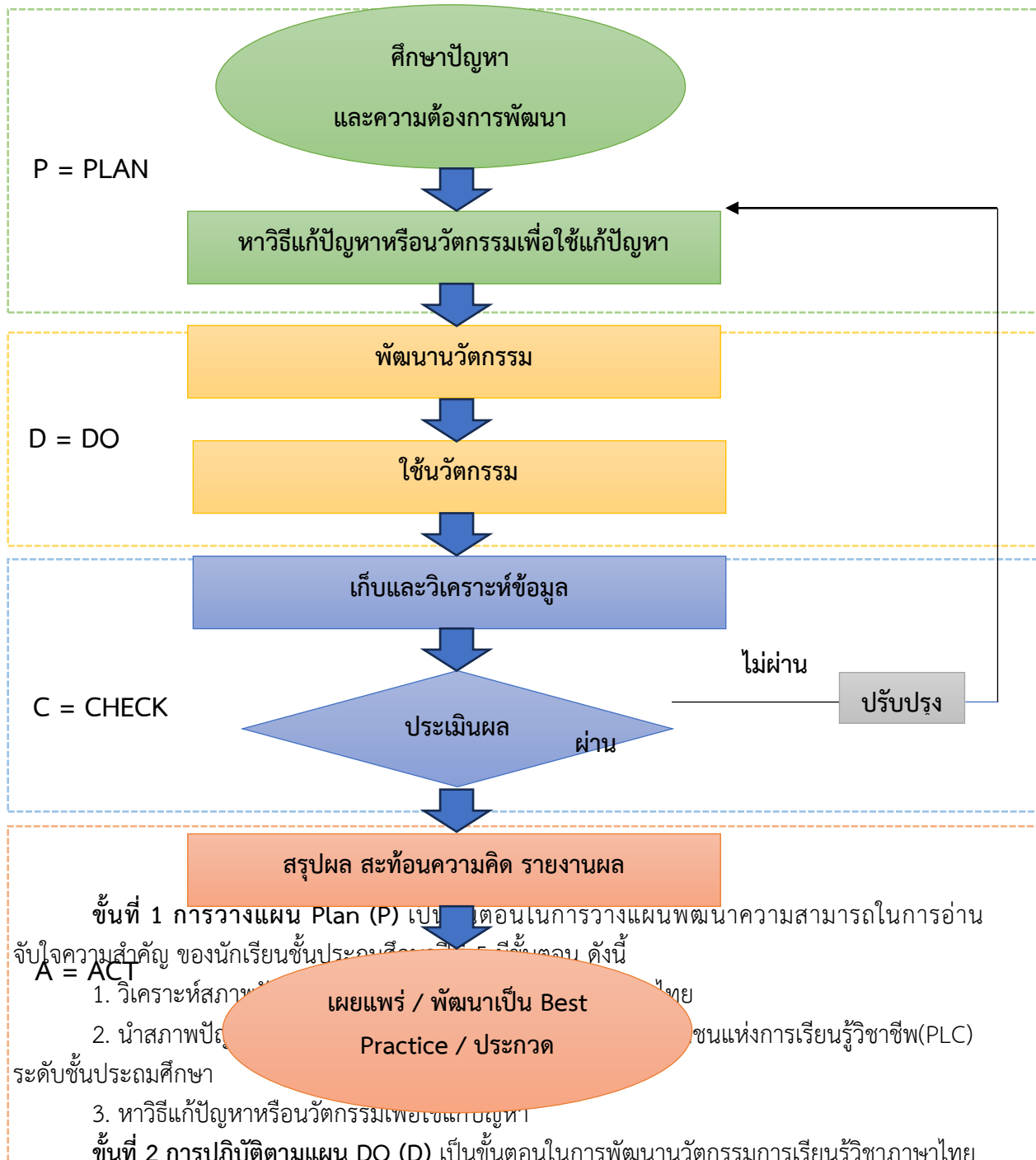
เป้าหมายเชิงคุณภาพ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ สูงขึ้น

เครื่องมือที่ใช้

- 1.นิทานอีสป จำนวน 7 เรื่อง
  - 2.แผนการจัดการเรียนรู้
  - 3.แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ
  - 4.แบบทดสอบการอ่านจับใจความสำคัญ จำนวน 10 ข้อ
- กระบวนการพัฒนานวัตกรรมหรือขั้นตอนการดำเนินงาน

ข้าพเจ้าได้ดำเนินการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย “แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ จากนิทานอีสป ด้วยเทคนิคคำถาม 5W1H” เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้วงจรการควบคุมคุณภาพ PDCA ดังนี้

ขั้นที่ 2 การปฏิบัติตามแผน DO (D) เป็นขั้นตอนในการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย “แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ จากนิทานอีสป ด้วยเทคนิคคำถาม 5W1H” และนำนวัตกรรมไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีขั้นตอน ดังนี้

1. สร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ จากนิทานอีสป ด้วยเทคนิคคำถาม 5W1H มีลำดับขั้นในการสร้าง ดังนี้

1.1 วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดชั้นปี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และสาระการเรียนรู้เกี่ยวกับการอ่าน จากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อกำหนดขอบเขตของเนื้อหาและจุดประสงค์

1.2 ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

1.3 เลือกใช้เทคนิคคำถาม 5W1H เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ

1.4 เลือกนิทานที่เหมาะสมกับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ จากนิทานอีสป ด้วยเทคนิคคำถาม 5W1H จำนวน 7 เรื่อง ดังนี้

1. นิทานอีสป เรื่อง กากับนกยูง
2. นิทานอีสป เรื่อง สิงโตกับกระท่ายป่า
3. นิทานอีสป เรื่อง หมีกับรังผึ้ง
4. นิทานอีสป เรื่อง ชาวนา กับ หุ่นไล่กา
5. นิทานอีสป เรื่อง กวางกับนายพราน
6. นิทานอีสป เรื่อง นกเค้าแมวผู้รอบรู้
7. นิทานอีสป เรื่อง เหยี่ยวกับกระท่ายตีนตุ่ม

1.5 สร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ จากนิทานอีสป ด้วยเทคนิคคำถาม 5W1H

2. เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Active Learning) จำนวน 11 ชั่วโมง โดยจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ รูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย

1. มาตรฐานการเรียนรู้ / สาระ / มาตรฐาน / ตัวชี้วัดปลายทาง
2. จุดประสงค์การเรียนรู้
3. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด
4. สาระการเรียนรู้
5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

7. ชิ้นงานหรือภาระงาน

8. กิจกรรมการเรียนรู้

9. สื่อการเรียนรู้

10. แหล่งเรียนรู้

11. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

3. สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ มีลำดับขั้นในการสร้าง ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา และการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ

3.2 วิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัดตามหลักสูตร พุทธศักราช 2551 และ หนังสือแบบเรียน ภาษาไทย คู่มือครูภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

3.3 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ เป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ

4. นำแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ จากนิทานอีสป ด้วยเทคนิคคำถาม 5W1H แผนการจัดการเรียนรู้ และแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ ที่สร้างขึ้น มา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เข้าสู่กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) ระดับชั้นประถมศึกษา เพื่อพัฒนา ให้เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน

5. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ จากนิทาน อีสป ด้วยเทคนิคคำถาม 5W1H ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โดยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

5.1 ชี้แจงข้อตกลง ทำความเข้าใจกับนักเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตาม แผนการจัดการเรียนรู้ วิธีการเรียนรู้ บทบาทของผู้เรียน เป้าหมายของการเรียน จุดประสงค์ของการเรียน และวิธีประเมินผลการเรียนรู้

5.2 ทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ ก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Pretest) โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ จำนวน 10 ข้อ

5.3 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ สำคัญ จากนิทานอีสป ด้วยเทคนิคคำถาม 5W1H ใช้เวลาในการจัดกิจกรรม จำนวน 11 ชั่วโมง

5.4 ทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ หลังจัดกิจกรรมการเรียนรู้เสร็จ (Posttest) โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ ซึ่งเป็นแบบทดสอบฉบับ เดียวกันกับแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ ก่อนเรียน

ขั้นที่ 3 การตรวจสอบการปฏิบัติตามแผน Check (C) เป็นขั้นตอนในการเก็บและวิเคราะห์ ข้อมูล ประเมินผลการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสมรรถนะผู้เรียน ผลปรากฏว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 10 คน ผ่านเกณฑ์การประเมิน ทุกคน

ขั้นที่ 4 ปรับปรุงแก้ไข Act (A) เป็นขั้นตอนในการสรุปผล สะท้อนความคิด ดังนี้ นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้พัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน จับใจความสำคัญ จากนิทานอีสป ด้วยเทคนิคคำถาม 5W1H นี้ มีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะการอ่าน จับใจความสำคัญ ส่งผลให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีในการอ่านเรื่องที่มีความยาว และสามารถจับใจความสำคัญ

จากเรื่องที่อ่านได้ มีความกระตือรือร้นในการอ่าน การตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน และสามารถเล่าเรื่องที่ได้อ่านได้ อีกทั้งมีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน รวมไปถึงฝึกความกล้าแสดงออก เช่น การนำเสนอหน้าชั้นเรียน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ซึ่งข้าพเจ้าได้นำผลการประเมินมาวิเคราะห์ว่ามีขั้นตอนใดที่ควรปรับปรุง หรือพัฒนาในขั้นตอนที่อยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้น จัดทำรายงานผล และเผยแพร่ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อไป

ผลการดำเนินการ/ผลสัมฤทธิ์/ประโยชน์ที่ได้รับ

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทุกคน ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ จากนิทานอีสป ด้วยเทคนิคคำถาม 5W1H
2. ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ จากนิทานอีสป ด้วยเทคนิคคำถาม 5W1H สูงขึ้น ทุกคน

ปัจจัยความสำเร็จ

1. ผู้บริหาร ให้ความสำคัญและสนับสนุนการพัฒนางาน
2. คณะครูให้ความร่วมมือในการดำเนินการจัดกิจกรรม
3. ผู้เรียนให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นอย่างดี เคารพกฎกติกาที่ตกลงร่วมกัน ทำให้บรรยากาศในชั้นเรียนความสุข สนุกสนาน เป็นแรงเสริมในการกระตุ้นความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของผู้เรียน
4. สื่อนวัตกรรมมีความน่าสนใจ
5. เทคนิคการสอนที่นำมาใช้ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจง่ายขึ้น
6. ครูมีความพร้อมและความตั้งใจที่จะพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ

บทเรียนที่ได้รับ

การใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ จากนิทานอีสป ด้วยเทคนิคคำถาม 5W1H สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ ผู้เรียนเข้าใจวิธีการอ่าน ตอบคำถาม และจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน ได้อย่างถูกต้อง ตรงประเด็น ส่งผลดีต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

การเผยแพร่

1. เผยแพร่นวัตกรรมภายในสถานศึกษา และเพื่อนครูโรงเรียนอื่นๆ ที่สอนรายวิชาภาษาไทย
2. นำนวัตกรรมการอ่าน 5S MODEL เผยแพร่ให้กับทุกโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

เงื่อนไขความสำเร็จ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ก่อนดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูผู้สอนควรศึกษาคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมในแต่ละกิจกรรมอย่างละเอียด เพื่อให้เกิดความเข้าใจในขั้นตอนการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและเข้าใจกิจกรรมที่ปฏิบัติ

2. ครูผู้สอนควรเตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ให้พร้อมก่อนที่จะใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

3. ก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึก ควรมีการแนะนำวิธีการใช้ให้นักเรียนเข้าใจวิธีการเรียนก่อน และควรแนะนำนักเรียนในการทำงานกลุ่มรวมทั้งมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ รู้จักยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมและส่งผลให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนได้ดี

4. แบบฝึกทักษะเป็นเพียงส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนซึ่งไม่อาจสอนแทนครูได้ทั้งหมด ดังนั้นครูควรสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและนักเรียนให้เกิดขึ้นพร้อมกับการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะนี้ และครูควรดูแลเอาใจใส่นักเรียนอย่างใกล้ชิดคอยอำนวยความสะดวก ช่วยเหลือ ให้คำแนะนำแก่นักเรียนเสริมแรงเพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ

5. เวลาในกิจกรรมการเรียนการสอน ควรจัดให้เหมาะสม ซึ่งการกำหนดเวลาที่ใช้ในแต่ละกิจกรรมอาจจะไม่เท่ากันและควรเพิ่มเวลาให้กับนักเรียนที่เรียนรู้ช้า เพื่อให้นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ทัดเทียมกับคนอื่น

ภาคผนวก

- ภาคผนวก ก แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ จากนิทานอีสป
ด้วยเทคนิคคำถาม 5W1H ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
- ภาคผนวก ข แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ
- ภาคผนวก ค ผลงานนักเรียน
- ภาคผนวก ง ภาพกิจกรรม

ภาคผนวก ก

นวัตกรรม/แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ จากนิทานอีสป ด้วยเทคนิคคำถาม 5W1H ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ จากนิทานอีสป ด้วยเทคนิคคำถาม ๕W๑H
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

การอ่านจับใจความ ด้วยเทคนิคคำถาม ๕W๑H

การอ่านจับใจความให้บรรลุจุดประสงค์ ผู้อ่านควรตั้งจุด มุ่ง
หมายในการอ่านเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดวิธีอ่าน และ
จับใจความ หรือหาคำตอบได้รวดเร็วขึ้น โดยจับใจความให้ได้ว่า
ใคร อะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำอย่างไร แล้วนำมาสรุปเป็นใจความ
สำคัญ

การอ่านจับใจความ ด้วยเทคนิค ๕W๑H มีส่วนประกอบ
ดังนี้

- ๑. Who (ใคร)** คือ บุคคลสำคัญเป็นตัวประกอบ หรือเป็นผู้
ที่เกี่ยวข้องที่จะได้รับผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบ
  - ใครอยู่ในเหตุการณ์บ้าง
  - ใครน่าจะเป็นคนที่ทำให้สถานการณ์นี้เกิดมากที่สุด
- ๒. What (อะไร)** คือ ปัญหาสาเหตุที่เกิดขึ้น
  - เกิดอะไรขึ้นบ้าง
  - มีอะไรเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นี้
- ๓. Where (ที่ไหน)** คือ สถานที่หรือตำแหน่งที่เกิดเหตุ
  - เรื่องนี้เกิดที่ไหน
  - เหตุการณ์นี้น่าจะเกิดขึ้นที่ใดมากที่สุด

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ จากนิทานอีสป ด้วยเทคนิคคำถาม ๕W๑H
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

คำชี้แจง อ่านนิทานอีสปต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามจากนิทาน ด้วยเทคนิคคำถาม ๕W๑H

นิทานอีสป เรื่อง กากับนกยูง

กาคตัวหนึ่งเก็บขนของนกยูงที่หล่นเกลื่อนกลาดมาได้ มันจึงนำขนของนกยูง มาติดที่หางของมันและออกไปเดินเล่นใกล้กับฝูงนกยูง เมื่อนกยูงตัวอื่น ๆ ในฝูง เห็นว่ากาคไม่ใช่กาคจริง ๆ จึงพากันรุมจิกตีและรุมถอนขนปลอมของกาคจนหมด เจ้ากาคจึงรีบวิ่งกลับไปยังฝูงของมัน แต่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้น นำมาซึ่งความไม่พอใจให้กับกาคตัวอื่นในฝูงเป็นอย่างมาก กาคตัวหนึ่งจึงพูดกับมันว่า "แค่เพียงขน นกสวย ๆ ไม่สามารถทำให้เจ้ากลายเป็นนกที่งดงามได้หรอก"

:: นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า ::
ความสวยงามไม่ได้เกิดจากการประดับตกแต่งเพียงอย่างเดียว

:: แหล่งที่มา : นิทานอีสป ::
https://www.kalyanamitra.org/th/Aesop_detail.php?page=4110

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ จากนิทานอีสป ด้วยเทคนิคคำถาม ๕W๑H
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

มาตอบคำถามจากนิทาน ด้วยเทคนิคคำถาม ๕W๑H

ใคร (Who).....
.....
.....

ทำอะไร (What).....
.....
.....

ที่ไหน (Where).....
.....
.....

เมื่อไร (When).....
.....
.....

ทำไม (Why).....
.....
.....

ผลเป็นอย่างไร (How).....
.....
.....

ภาคผนวก ข

แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านจับใจความ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ นิทานแสนสนุก
รหัส ท๑๕๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๖

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
เวลา ๓ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้ และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัดปลายทาง

ท ๑.๑ ป.๕/๕ วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องทีอ่านเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ ด้วยเทคนิคคำถาม ๕W๑H (K)

๒.๒ นักเรียนสามารถระบุใจความสำคัญจากเรื่องทีอ่าน ด้วยเทคนิคคำถาม ๕W๑H (P)

๒.๓ นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน (A)

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การอ่านจับใจความสำคัญเป็นทักษะพื้นฐานที่ทุกคนจำเป็นต้องมี เพื่อใช้สำหรับรับสารผ่านการอ่านได้อย่างรวดเร็วและถูกต้องตรงประเด็น การจับใจความสำคัญได้อย่างแม่นยำจะช่วยให้ผู้รับสารสามารถใช้ทักษะทางภาษาขั้นสูงยิ่งขึ้น สามารถนำใจความสำคัญจากสิ่งทีได้อ่านมา นำไปใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ ได้

ดังนั้น ทุกคนควรศึกษาและหมั่นฝึกฝนทักษะการอ่านจับใจความสำคัญให้เกิดความชำนาญ เพื่อประโยชน์ต่อการศึกษาและการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันต่อไป

๔. สารการเรียนรู้

การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทานอีสป ด้วยเทคนิคคำถาม ๕W๑H

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ความสามารถในการสื่อสาร

ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

ใฝ่เรียนรู้ (Avidity for learning)

มุ่งมั่นในการทำงาน (Dedication and commitment to work)

๗. ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑. ใบงานนิทานปริศนา

๘. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน ๑๐ ข้อ

๒. นักเรียนฟังเพลง “รำวงลอยกระทง” จาก Youtube แล้วตอบคำถามพัฒนาการคิดต่อไปนี้

“วันเพ็ญเดือนสิบสอง น้ำก็นองเต็มตลิ่ง เราทั้งหลายชายหญิง สนุกกันจริง วันลอยกระทง ลอยกระทง ลอย ลอยกระทง ลอยกระทงกันแล้ว ขอเชิญน้องแก้วออกมารำวง รำวงวันลอยกระทง รำวงวันลอยกระทง บุญจะส่งให้เราสุขใจ บุญจะส่งให้เราสุขใจ”

๑.๑ บุคคลที่กล่าวถึงในเพลงมีใครบ้าง (Who)

(แนวคำตอบ : เรา ประกอบด้วย ผู้ชายและผู้หญิง, น้องแก้ว)

๑.๒ บุคคลในเพลงนี้ทำอะไร (What)

(แนวคำตอบ : ลอยกระทง, รำวง, รำวงวันลอยกระทง)

๑.๓ เหตุการณ์ในเพลงนี้เกิดขึ้นที่ไหน (Where)

(แนวคำตอบ : น่าจะเกิดที่ริมแม่น้ำที่ไปลอยกระทง)

๑.๔ เหตุการณ์ในเพลงนี้เกิดขึ้นเมื่อไร (When)

(แนวคำตอบ : วันเพ็ญเดือนสิบสอง, วันลอยกระทง)

๑.๕ บุคคลที่กล่าวถึงในเพลงมีความรู้สึกอย่างไร (How)

(แนวคำตอบ : มีความสุขและสนุกสนาน)

๓. นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายสรุปคำตอบจากคำถามพัฒนาการคิด แล้วครูกล่าวเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ

ขั้นสอน

๔. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔ คน ศึกษาใบความรู้เรื่อง “การอ่านจับใจความสำคัญ ๕W๑H”

พร้อมทั้งร่วมสรุปข้อค้นพบตามประเด็น ดังนี้

๔.๑ การอ่านจับใจความสำคัญ

๔.๒ การอ่านจับใจความสำคัญ ๕W๑H

๕. นักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปคำตอบหรือข้อค้นพบ การอ่านจับใจความสำคัญ ๕W๑H แล้วครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับการอ่านจับใจความสำคัญ ๕W๑H โดยใช้ Power Point นำเสนอ

๖. นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๓-๔ คน ทำใบงาน “นิทานปริศนา” ดังนี้

๖.๑ นักเรียนกำหนดบทบาทของสมาชิก โดยให้สมาชิก ๑ คน มีบทบาทเป็น “นักสืบ” และสมาชิกคนอื่นๆ ในกลุ่มมีบทบาทเป็น “ผู้ให้ข้อมูล”

๖.๒ นักเรียนที่มีบทบาทเป็น “นักสืบ” แจกนิทานสำหรับไขปริศนา ให้นักเรียนที่มีบทบาทเป็น “ผู้ให้ข้อมูล” อ่านคนละ ๑ เรื่อง

๖.๓ นักเรียนที่มีบทบาทเป็น “นักสืบ” สอบสวน นักเรียนที่มีบทบาทเป็น “ผู้ให้ข้อมูล” ทุกคนในกลุ่ม โดยใช้คำถามพัฒนาความคิด ส่วนนักเรียนที่มีบทบาทเป็น “ผู้ให้ข้อมูล” หากคำตอบจากนิทานที่ได้รับ แล้วตอบคำถามพัฒนาการคิด ดังนี้

๑) เรื่องนี้มีใครบ้าง (Who)

๒) ตัวละครในเรื่องทำอะไร (What)

๓) เหตุการณ์ในเรื่องเกิดขึ้นที่ไหน (Where)

๔) เหตุการณ์ในเรื่องเกิดขึ้นเมื่อไร (When)

๕) ทำไมจึงเกิดเหตุการณ์นี้ (Why)

๖) ผลเป็นอย่างไร (How)

๖.๔ นักเรียนที่มีบทบาทเป็น “นักสืบ” สรุปคำตอบจากคำถามพัฒนาการคิด แล้วร่วมอภิปรายคำตอบกับนักเรียนที่มีบทบาทเป็น “ผู้ให้ข้อมูล” และบันทึกคำตอบ

๖.๕ นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งคำตอบใบงาน “นิทานปริศนา” ให้ครู

๗. นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายคำตอบของแต่ละกลุ่ม พร้อมทั้งร่วมกันเฉลยคำตอบใบงาน “นิทานปริศนา”

ขั้นสรุป

๘. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ ด้วยเทคนิคคำถาม ๕W๑H

๙. นักเรียนส่งใบงาน ตามวัน เวลาที่ครูกำหนด

๙. สื่อการเรียนรู้

๑. เพลง “ราวกลอยกระทง”

๒. คำถามพัฒนาการคิด

๓. ใบงานนิทานปริศนา

๑๐. แหล่งเรียนรู้

๑. แหล่งเรียนรู้บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

๑๑. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

รายการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
๑. ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้	ตรวจใบงาน	ใบงานนิทานปริศนา	นักเรียนได้ ๗ คะแนนขึ้นไป ผ่าน
๒. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน - ความสามารถในการสื่อสาร - ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	สังเกต	แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	นักเรียนได้ระดับคุณภาพ ๑ ขึ้นไป ผ่าน
๓. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ - ใฝ่เรียนรู้ - มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกต	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	นักเรียนได้ระดับคุณภาพ ๑ ขึ้นไป ผ่าน

มาตอบคำถามจากนิทาน ด้วยเทคนิคคำถาม ๕W๑H

ใคร (Who)... *ไอ้กระตู่, หูกเห็บ, ผู้เฒ่า*

ทำอะไร (What)... *ไอ้กระตู่ขโมยขลุ่ยจากหูกเห็บแล้วหนี, หูกเห็บไล่ผู้เฒ่าผู้เฒ่าหนีไปจนตกอยู่ที่เรือ*

ที่ไหน (Where)... *ทางทะเลหัวเรือ*

เมื่อไร (When)... *เมื่อผู้เฒ่า หูกเห็บเห็นเรือที่ขวางทางจึงหนีลงจากเรือตก*

ทำไม (Why)... *เพราะผู้เฒ่าต้องการฟังเพลงขลุ่ย จึงเอื้อมมือไปคว้าหูกเห็บ*

ผลเป็นอย่างไร (How)... *ไอ้กระตู่วิ่งไล่จับหูกเห็บถึงถนนหน้าบ้าน ซึ่งผู้เฒ่าผู้เฒ่าก็วิ่งหนีลงสู่ทะเลจนตกอยู่ที่เรือ... แต่หูกเห็บหนีไปอยู่ในหัวเรือ... จึงมีขลุ่ยขลุ่ยจะดังขึ้นมาตลอดเวลา... ผู้เฒ่าผู้เฒ่าจึงรีบวิ่งหนีไปจนตกอยู่ที่เรือ*

มาตอบคำถามจากนิทาน ด้วยเทคนิคคำถาม ๕W๑H

ใคร (Who)... *ไอ้กระตู่, หูกเห็บ, ผู้เฒ่า*

ทำอะไร (What)... *ไอ้กระตู่ขโมยขลุ่ยจากหูกเห็บแล้วหนี, หูกเห็บไล่ผู้เฒ่าผู้เฒ่าหนีไปจนตกอยู่ที่เรือ*

ที่ไหน (Where)... *บนหัวเรือ*

เมื่อไร (When)... *เมื่อผู้เฒ่า หูกเห็บเห็นเรือที่ขวางทางจึงหนีลงจากเรือตก*

ทำไม (Why)... *เพราะผู้เฒ่าต้องการฟังเพลงขลุ่ย จึงเอื้อมมือไปคว้าหูกเห็บ*

ผลเป็นอย่างไร (How)... *ไอ้กระตู่วิ่งไล่จับหูกเห็บถึงถนนหน้าบ้าน ซึ่งผู้เฒ่าผู้เฒ่าก็วิ่งหนีลงสู่ทะเลจนตกอยู่ที่เรือ... แต่หูกเห็บหนีไปอยู่ในหัวเรือ... จึงมีขลุ่ยขลุ่ยจะดังขึ้นมาตลอดเวลา... ผู้เฒ่าผู้เฒ่าจึงรีบวิ่งหนีไปจนตกอยู่ที่เรือ*

ผลเป็นอย่างไร (How)... *ไอ้กระตู่วิ่งไล่จับหูกเห็บถึงถนนหน้าบ้าน ซึ่งผู้เฒ่าผู้เฒ่าก็วิ่งหนีลงสู่ทะเลจนตกอยู่ที่เรือ... แต่หูกเห็บหนีไปอยู่ในหัวเรือ... จึงมีขลุ่ยขลุ่ยจะดังขึ้นมาตลอดเวลา... ผู้เฒ่าผู้เฒ่าจึงรีบวิ่งหนีไปจนตกอยู่ที่เรือ*

มาตอบคำถามจากนิทาน ด้วยเทคนิคคำถาม ๕W๑H

ผลเป็นอย่างไร (How)... *ไอ้กระตู่วิ่งไล่จับหูกเห็บถึงถนนหน้าบ้าน ซึ่งผู้เฒ่าผู้เฒ่าก็วิ่งหนีลงสู่ทะเลจนตกอยู่ที่เรือ... แต่หูกเห็บหนีไปอยู่ในหัวเรือ... จึงมีขลุ่ยขลุ่ยจะดังขึ้นมาตลอดเวลา... ผู้เฒ่าผู้เฒ่าจึงรีบวิ่งหนีไปจนตกอยู่ที่เรือ*

ภาคผนวก ง
ภาพกิจกรรม

